

Zestiende jaargang

Trimestrieel tijdschrift

Maart 2001

Afgiftekantoor: 1755 Gooik

ISSN 0776-4103

51

Uitgave van de Heemkundige Kring

Gooik

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, Koekoekstraat 41, 1755 Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

v.z.w.

De Gooikse Heemkring werd opgericht in 1984 en is lid van het Nationaal Verbond voor Heemkunde.

Voorzitter : Jean-Paul DE LOECKER

Koekoekstraat 41, 1755 Gooik
02/532 02 74

Ere-ondervoorzitter : Jozef VOSSEN

Secretaris : Johan THOLLEMBEEK
054/56 72 04

Penningmeester : Karl DESMET

Werkten mee aan dit nummer:

Jean-Paul DE LOECKER

Herman FONTEYN

Jan HEYVAERT

Veerle MAEBE

Frans PEETERMANS

Johan THOLLEMBEEK

Fred TIMMERMANS

Secretariaat

Archief en lokaal : Bibliotheek
Koekoekstraat 6 1755 Gooik

Bankrelatie: 734-1222502-20 (KBC)

De bijdrage voor 2001 is vastgesteld
op 450 frank.

De leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift
toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor inhoud en
illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of
reproductie is zonder schriftelijke toestemming
van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling :
Jean-Paul DE LOECKER

B.V.B.A. Drukkerij DEPRETER

INHOUD

IN EN OM DE KRING Jean-Paul De Loecker	2
NAAR DEN 'OEJESWIENKEL' <i>Bij hoedenmaakster Maria Vekens</i> Veerle Maebe	8
ODE AAN JO LOUIS Johan Thollembeek	12
PETRUS BENEDICTUS QUASSAERT <i>"Deserteur van Napoleon"</i> Herman Fonteyn	14
GUUEKSE IESTOUREKES / GOOIKSE ANEKDOOTJES <i>Dialectstudie van het Gooiks - derde reeks - 7</i> Frans Peetermans	18
DAGBOEK VAN EEN KONING <i>14 jaar Driekoningen in Kwakenbeek (1983-1997) - deel 2</i> Fred Timmermans	20
PLANTEN MET EEN VERHAAL <i>Deel 25 : De turf</i> Jan Heyvaert	23
AAN DE SCHANDPAAL Veerle Maebe	25

Beste lezer(es) en heemvriend(in),

Eindelijk, zul je zeggen, het nieuwe tijdschrift is gearriveerd ! En gelijk heb je. Ongeveer een maand later dan voorzien, verschijnt dit nummer 51.

Niet dat we van plan zijn om ermee te stoppen, dat zeker niet. Maar door omstandigheden is het wat later geworden dan normaal. De bedoeling is om in ieder geval het volgende tijdschrift terug op tijd te laten verschijnen, zodat je zeker waar voor je geld krijgt.

Van een lid uit Kester kregen we de opmerking dat er de laatste tijd niet zoveel gepubliceerd wordt over die deelgemeente. Ik zou een oproep willen doen naar leden uit Kester om zich eens aan het werk te zetten om tegen volgende keer te bewijzen dat ook daar interessante heemkundige onderwerpen zijn. Afgesproken ?

Na ons jubileumnummer eind december kregen we heelwat positieve reacties, dat is een stimulans om er stevig tegenaan te gaan in de volgende maanden. Met een nieuwe speciale uitgave in de maand juni staat er weer heel wat op het programma. Je kan het allemaal lezen in de bijdrage van 'In en om de Kring'.

Veel kijk- en leesgenot toegewenst !

De voorzitter

Jean-Paul De Loecker

Illustratie kapt: Voor de horlogewinkel, naast de hoedenwinkel staan René Van der Kelen, Simone en Maria Vekens en zoon Roland. (zie artikel 'Naar een Oejeswienkel') (Foto fam. Vekens)

Jean-Paul DE LOECKER

Tijdschrift 50

50 nummers van 'Gooik' was een geschikt moment om eens terug te blikken op wat tot dan al gerealiseerd was en dat hebben we dan ook in december van 2000 gedaan met ons jubileumnummer '50'. Het was een dubbelnummer waard, hoewel we het zo niet beschouwd hebben, maar 50 bladzijden is die naam toch wel waard.

Heb je er ook van genoten? In ieder geval hebben we er van alle kanten positieve opmerkingen over gekregen. Dat heeft ons een enorme

steun gegeven, want het was ten eerste heel veel werk om de speciale bijlage in elkaar te boksen, en ten tweede was het ook financieel een serieuze investering. Je kan het vergelijken met het budget voor een kleine "speciale uitgave" in de zin van "De Boerentram".

Maar het heeft ons ook wat opgebracht in de zin dat we verschillende nieuwe leden hebben bijgekregen en dat ook vroegere leden hun voorraad tijdschriften hebben aangevuld met

ontbrekende nummers. Als jij het nog niet gedaan hebt, aarzel niet: om je collectie te vervolledigen, kun je ons nog steeds contacteren, alle oudere nummers zijn nog steeds verkrijgbaar, aan de democratische prijs van 100 fr per stuk.

Bewaar het nummer "50" zeker, het zal beslist een unicum zijn; maar ook de rest van onze uitgaven is de moeite waard om bij te houden als je binnen zoveel tijd de geschiedenis van ons dorp, onze gemeente wenst te reconstrueren.

Bernard Henry

Vrijdagavond 9 februari was een vertelavond met de wereldreiziger Bernard Henry, ingericht door onze Kring en de POB van Gooik. De leeszaal van de bibliotheek zat goed vol met geïnteresseerden uit Gooik en omgeving om van deze zwerver over onze aardbol één en ander te vernemen.

In een eerste deel leerden we overwegend de filosoof/moralist achter de mens kennen. Hierin kwamen we te weten dat we eigenlijk op een plaats wonen die men de beste

*Zeer aandachtig volgde een talrijk opgekomen publiek de voordracht van Bernard Henry, die vol vuur sprak over zijn belevenissen tijdens zijn vele wereldreizen.
(Foto's Karl Desmet en J.P. De Loecker)*

van de wereld kan beschouwen: onze eigen westerse, Europese maatschappij.

Vanaf het einde van dit deel en dan gedurende het hele tweede deel kwam het aspect reizen sterker naar voor, dat bleek ook voor de meesten het interessantste te zijn. In zijn meeslepende vertelstijl, zonder gebruik te maken van allerlei afleidende beelden, liet hij zijn publiek wegdromen in verre landen, temidden mensen en dieren. De aanwezigen zullen niet snel het beeld vergeten van de toeriste die te lang was en opgegeten werd door de leeuwen, omdat haar voeten uit de tent staken !

Het werd een onvergetelijke avond en men had nog uren kunnen blijven luisteren, maar de verteller, die eind 70 is, was zowat uitgeput. In ieder geval, boeken van hem zijn te lezen in de Gooikse bibliotheek.

Bedankt Bernard, voor de komst naar Gooik !

Mien Verdingh

Een andere activiteit, ditmaal georganiseerd door onze Kring, de POB Gooik en de plaatselijke afdeling van Natuurreservaten, had plaats een goede 14 dagen later, namelijk op zaterdag 24 februari II.

Voor een bomvolle Schuur in De Cam kwam de volkskundige uit Hasselt, Mien Verdingh, spreken over "Hekserij en volksgeloof rond

plant en dier". Het werd een boeiende avond waar iedereen die iets of wat met kruiden te maken heeft, had moeten naartoe komen. Heelwat informatie rond bekende of minder bekende kruiden bleek zeer nuttig voor zowel de leek als de echte kruidenliefhebber.

Dat de interesse groot was, bleek uit de belangstelling voor de publicaties van de volkskundige: haar boeken gingen als zoete broodjes van de hand.

Voor wie eventueel nog geïnteresseerd is in een voordracht of andere informatie, willen wij best haar telefoonnummer meegeven: 011/22 94 44.

Dank ook aan alle medewerk(st)ers die tijdens die avond geholpen hebben om de zaal in orde en terug 'leeg' te krijgen. Het was een prachtige avond.

Margriet O overleden

Op 1 maart II. moesten wij afscheid nemen van de oudste inwoner van onze gemeente. Die dag immers overleed Margriet O uit Kester, een paar maand voor ze 103 jaar ging worden. Ze was van 15 juni 1898, eind 19de eeuw en overbrugde met haar leven twee eeuwen naar de magische 21ste eeuw naartoe.

De tekst op haar doodsprentje spreekt boekdelen en een deel ervan willen we je niet onthouden:

Onderaan een zicht op de bomvolle Schuur van De Cam, die dan al belangstellend luistert naar pr-man Steven van Praet van Natuurreservaten Midden-Pajottenland Brabant; rechts een (wat wazige) foto van de spreker Mien Verdingh zelf. (Foto's J.P. De Loecker/Frans Peetermans)

“Je was een gelukkige vrouw, nooit eenzaam, altijd omringd door familie, burens en vrienden. Oud worden was voor jou een zegen. Naar je viering als eeuweling heb je met hart en ziel naartoe geleefd. De voorbereiding smeedde vriendschapsbanden. De 15de juni 1998 was heel het dorp in feest. Paardenvolk, fanfare, verenigingen, kinderen, familie en vrienden, iedereen was fier en blij. ‘t Was een hoogdag voor ons stille Kester.

In de Eucharistieviering heb je heel zeker God dank gezegd voor je lange, mooie leven. Nu danken wij jou voor de vele toffe uren die we naast jou hebben doorgebracht. (...) Je was een vrouw om van te houden. Wij zullen je missen !”

Josiane ontvangt de Gooikse cultuurparel

Misschien mogen we het nog niet verklappen, maar meer dan waarschijnlijk is het al geweten tegen het moment dat dit tijdschrift verschijnt: Josiane Borremans van ‘t café ‘Borremans’ of ‘Het Vijfde Wiel’ is de vierde laureaat die de Gooikse Cultuurparel zal ontvangen. Voor sommigen buiten Oetingen zal het misschien een verrassing zijn, maar voor velen die terecht konden/kunnen bij Josiane en Fredy voor hun activiteiten op allerlei gebied, zal er wel een beamend knikje zijn. Het café is inderdaad het centrum van zoveel culturele, sociale en intermenselijke activiteiten, dat men wel degelijk beseft dat de vrouw achter de toog tegelijkertijd een moeder, een vriendin

en een onmisbare steun is voor zoveel vrijwillig(st)ers die begaan zijn met verenigingen van allerlei aard.

Wij van de Heemkundige Kring mochten het ervaren bij ons laatste etentje met de medewerk(st)ers. Niets is voor Josiane en Fredy te veel om het je gemakkelijk te maken, zowel op financieel als materieel gebied.

Daarom zijn we zeer blij met deze aanduiding van Josiane als winnares van de vierde Gooikse Cultuurparel. We voelen ons heel dicht betrokken bij haar en haar familie om allerlei redenen: één ervan vermeldde ik hierboven, de andere moet je maar eens bekijken in ons tijdschrift ‘48’.

De Gooikse Culturele Raad heeft een uitstekende keuze gemaakt, en alsof wij het al wisten hadden we Josiane al in de bloemetjes gezet na ons etentje (zie foto).

Josiane, een dikke proficiat vanwege het ganse bestuur van de Heemkundige Kring van Gooik. Moge jij en je familie nog jaren het centrum zijn van de sociaal-culturele activiteiten in Oetingen en omgeving !

Tussen haakjes, de uitreiking van de Cultuurparel vindt plaats op zondag 29 april om 11 u in de Schuur van de Cam.

In ons volgend nummer krijg je hiervan zeker een verslag. Dat is beloofd.

Na ons etentje met medewerk(st)ers van de Kring, besloten we om Josiane Borremans letterlijk en figuurlijk in de bloempjes te zetten voor haar onbaatzuchtige inzet voor onze Heemkundige Kring. (Foto Karl Desmet)

Plaatsen Sint-Niklaasbeeld kerk Gooik

Op een regen-achtige zaterdagavond van 2000 werd de lege plaats in de voorgevel van de Sint-Niklaaskerk van Gooik weer opgevuld met haar patroonheilige. Wij hadden dit toch wel uniek evenement eventjes uit het oog verloren, maar wilden jullie toch niet deze "live-beelden" onthouden.

Een bezorgde "vader" Michel Amijs controleert of het allemaal wel in orde is om 'zijn' beeld naar boven te brengen. De

man van "Groep Monument" lijkt er tamelijk zeker van.

(Foto's Jean-Paul De Loecker)

Gaston Dedobbeleer van ons heengegaan

12 maart 2001 was een triestige dag voor de familie Dedobbeleer uit de Kerkstraat in Oetingen: die dag overleed immers hun geliefde man, vader en peter Gaston Dedobbeleer. Maar ook voor Oetingen in het algemeen en voor onze Heemkundige Kring in het bijzonder was dit een groot verlies.

Gaston was de man die bijna in zijn eentje zijn dorp vastgelegd heeft voor de toekomst in zijn boeken en ook in de bijdragen die hij geleverd heeft in heelwat tijdschriften. Hij schreef voor 'Eigen Schoon en de Brabander', voor 'Het Oude Land van Edingen en Omliggende' en ook

voor ons tijdschrift 'Gooik' heeft hij regelmatig een artikel gepleegd.

Zijn boek "Oetingen in fotorama" was vanaf het begin enorm populair en is nu een zeldzaamheid geworden, die iedere Oetingenaar (en Gooikenaar) koestert. Ook over de kerk in Oetingen leverde hij een waardevolle bijdrage. In ons tijdschrift verschenen artikels in de nummers 4, 7, 13-14, 21-22, 33 (de Lourdesgrot), 37, en 42. De laatste tijd was hij door zijn ziekte niet meer in staat om nog bijdragen te leveren, maar hij volgde nauwgezet onze werking. Er verschenen trouwens nog een drietal tekeningen van hem in ons boek "Schilderachtig Gooik". De moeite waard om dat te bewaren.

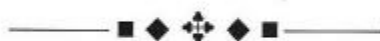
We zijn Gaston enorm dankbaar voor hetgeen hij gedaan heeft voor zijn dorp, onze gemeente en onze Heemkundige Kring, en beseffen maar al te goed wat een groot verlies het is voor ons en onze werking. Mogen anderen hem volgen in zijn ijver om de geschiedenis van Oetingen uit te pluizen en neer te schrijven.

Aan zijn echtgenote Paula Van Hassel en de familie bieden we ons medeleven aan en onze dank voor deze fijne persoon. Hij zal nooit uit onze herinnering gaan !

Leden 2000

Naar goede gewoonte publiceren wij in het eerste tijdschrift van het jaar onze ledenlijst van het vorige jaar (groene bladen). Zoals je kan zien hebben we voor de eerste keer 8 bladzijden nodig. Een bewijs dat ons ledenaantal toeneemt en niet een klein beetje. Samen met de ruilabonnementen (40-tal) komen we aan 383 leden !

Dit is meer dan een verdubbeling in een goede 3 à 4 jaar; het getal 400 - ons streefcijfer een tijdje geleden - ligt binnen bereik. Het enige wat we kunnen doen is ons tijdschrift blijven verzorgen, zowel qua inhoud als vorm. Dan blijven de nieuwe leden, een 20-tal reeds in 2001, zich aansluiten.

Speciale bijdrage i.v.m. oude ambachten

Het werd al een paar keer aangekondigd én uitgesteld, maar deze keer is het zover: in het weekend van 15 juni wordt ons nieuw boek voorgesteld. Het betreft natuurlijk de uitgave van onze medewerkster Veerle Maebe i.v.m. oude beroepen en ambachten, dat de titel "Ambrozijn" zal meekrijgen.

We hebben er al uitgebreid over verteld in ons vorig nummer, wat de inhoud betreft. Ondertussen zijn er nog 2 hoofdstukken bijgekomen, zodat er in het totaal 20 personen aan het woord zullen komen en vertellen over (mogelijk) verdwenen beroepen/ambachten.

Een voorbeeld van een prachtige oude foto uit het te verschijnen boek "Ambrozijn": in het hoofdstuk over de melkboer zien we Gustaaf Sorgeloos als een fiere ruiter, op Fury, in Halle in 1941.

De datum van midden juni is niet zomaar lukraak genomen, neen. In dat weekend zal ook "Vakantiegenoegens" actief zijn in Gooik, daarom was een samenwerking met deze mensen bijna vanzelfsprekend en zeer graag meegenomen.

De eerste contacten met Daniël Buysse en Rita Van Cottem werden al gelegd en de details voor de afwerking zullen later uitgewerkt worden.

Zeker is dat we beginnen op vrijdagavond 15 juni om 20u - in de Schuur van De Cam - met de officiële opening van een tentoonstelling en voorstelling van ons boek "Ambrozijn" (wat staat voor: iets dat blijft duren, iets dat lang doorgaat).

Zaterdag 16 en zondag 17 juni is er dan een doorlopende tentoonstelling in de Schuur; zondag vanaf 10 u kan men vertrekken voor de wandeling van "Vakantiegenoegens". Op deze manier worden én de tentoonstelling, én het boek én de wandeling samen gepromoot.

Het wordt beslist weer een boeiend en interessant weekend. Tot dan !

Gift doodsprentjes en afbeeldingen

Van ons (nieuw) lid Daniël De Braekeleer kregen wij een ganse doos (letterlijk) oude doodsprentjes. Zij behoorden toe aan zijn moeder Celina Van Belle die al jarenlang een trouw lid is van onze Kring, maar die om gezondheidsredenen diende opgenomen te worden.

Daarnaast konden wij ook een aantal prenten, (voorbeeld op volgende bladzijde) foto's en documenten te leen krijgen, die we beslist willen bijmaken voor het archief van onze Kring. Aan Daniël en alle andere leden, (o.a. ook Paul Herremans) die af en toe nog een schenking doen aan de Kring, willen wij langs deze weg nogmaals bedankt zeggen.

Op deze manier wordt dat archief steeds waardevoller en interessanter om te raadplegen voor al wie wil.